SURINAAMSCHE COURANT.

(No. 99) DINGSDAG DEN 25e. DECEMBER. (Ao. 1821.)

P A R A M A R I B O.

ZEE-TYDING.

BINNENGEKOMEN.

De Nd. Am. Brik *Beaver*, Kapt. WILLIAM GROVER van *Boston*.

UITGEZEILD.

Het Nd. Am. Schip *Neutrality*, Kapt. NATHANIEL GORDON naar *New York*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten van September 1821.

F R A N K R Y K.

PARYS, *den 7den September*. De *Constitutionnel* behelst, omtrent de Turksche zaken, het volgend uittreksel uit eenen van Frankfort ontvangen brief.

» Het schijnt gewis, schrijft men ons uit Frankfort, dat terzelfder tijd toen Rusland aan de Porte een *ultimatum* toezond, het aan de groote mogendheden eene diplomatieke nota geschreven heeft, welke de oorzaken en redenen van zijn gedrag, ten aanzien der Turksche regering, uitlegt en ontwikkeld; het ontveinst er geenszins in dat, bij het mogelijk geval dat zijn *ultimatum* door den Divan verworpen wierd, het zich in staat heeft moeten stellen om hetzelve door de magt der wapenen te ondersteunen.

» Zijne oorlogs demonstratiën vermenigvuldigende, heeft Rusland van den eenen kant de onderhandelingen van deszelfs gezant, Baron *van Stroganoff*, ondersteund, en van den anderen zich gereed gemaakt om te veld te trekken. Derhalve zijn de reeds talrijke korpsen der Generaals *Wittgenstein* en *Yermoloff* welke op de grenzen van Bessarabie en Moldavie gelegerd zijn, aanzienlijk versterkt geworden.

» Niettemin komen de handelsbrieven van Odessa, Brodij en Lemberg, die onlangs te Frankfort ontvangen zijn, daarin overeen, dat tot dien tijd toe geene verandering voorgevallen was in de standplaats en kantonnementen van de overige korpsen der Russische armee, welke voor het overige bijna geheel op den voet van oorlog gebragt is. Doch ook van de andere zijde verkondigde, tijdens het schrijven dezer brieven, niets dat de keizerlijke garde, ten getalle van zestig of zeventig duizend man van alle wapening, welke zich in de provinciën van oud Polen bevonden, zich gereed moest maken, om naar Petersburg te rug te keeren; integendeel zijn de onderscheiden afgezonden detachementen der garde, die geroepen waren om den dienst bij den Keizer te verrigten, op hunne stappen te rug gekeerd, om zich met hun korps, dat zich vele honderde mijlen van de hoofdstad bevindt, te hereenigen. Daar en boven meldt men, dat de grenadiers, die het garnizoen der keizerlijke hoofdstad uitmaakten, naar dezelfde bestemming op weg gegaan zijn. Men trok daaruit het natuurlijke gevolg, dat Keizer *Alexander* op het punt van zijn vertrek stond, en men zeide dat die vorst zich naar Odessa begeven zou, en van daar over Brodij naar Lemberg, alwaar hij eene bijeenkomst met den Keizer van Oostenrijk hebben moest.

» Andere tijdingen verzekeren, dat de Keizer van Rusland, door Keizer *Frans*, tot een gesprek naar Presburg, tegen het begin der maand September, genoodigd is. Indien de daadzaken de gissingen niet kwamen vernietigen, zou men daar uit het besluit trekken, dat Oostenrijk nog niet alle hoop had opgegeven, om de zaken van Turkije tot eene minnelijke schikking te brengen."

Uit de afgelegener deelen van den Archipel en de Middellandsche zee, zijn de berigten nog ongeregelder en onvollediger dan die van het vaste land en de wateren nabij hetzelve. Zie hier eindelijk iets, omtrent den toestand van Creta of Candia.

» Tot in de maand April is de rust op het eiland Candia niet gestoord geworden, doch alstoen werd hetzelve onverwachts door 48 Grieksche oorlogsvaartuigen geblokkeerd. In het begin van de maand Mei is de beruchte Turksche zeeroover *Deli Ibraïm*, welke met nog 7 andere Turken Konstantinopel had verlaten, ten einde zich naar Albanie te begeven, op het eiland aangekomen. Zij waren belast met bevelen voor de pacha's, welke al dadelijk de dweepzieke woede der Turken deden uitbreken. In de hoofdstad deed de pacha den Aartsbisschop, vele Priesters en de rijkste Grieken vatten. Die van Canea volgde zijn voorbeeld. -- De 10 Grieksche Bisschoppen namen daarop de vlugt naar het gebergte, en alstoen vorderden de Turken alle de wapenen der Grieken. Slechts in drie districten werden dezelve overgeleverd, en in het begin van Junij bragten de Grieksche schepelingen, welke 19 vaartuigen op de Turken hadden veroverd, de bevolking van het gebergte in opstand, die zich tot in de schoone vallei van Messara uitbreidde. Alstoen wierp het rijk geslacht der *Curmuliden*, van Christen afkomst en belast met het bestuur van vier districten, hetwelk slechts in schijn den Turkschen Godsdienst had omhelsd, het masker af. De oudste van dit geslacht plaatste zich aan het hoofd van 5000 gewapende Christenen en nam het bewind over het geheele eiland op zich. De pogingen der Turken, om dezen veldheer te bedwingen, zijn vruchteloos geweest en in het begin van Julij was hij meester van geheel Candia, met uitzondering van de steden Candia, Canea, Rhetymne, Suda en Spinalenga, in welke de Turken zich hadden opgesloten. -- Men verzekert, dat de Candioten de Grieksche admiraliteit hebben doen weten, dat zij 16000 man ter harer beschikking hebben, en nog daar en boven genoegzame magt, om de genoemde steden te blokkeren."

Mevrouw *Moreau* is op den zelfden dag, den eersten September, gestorven, waar acht jaren geleden haar echtgenoot gesneuveld was. Zij kwam van de baden van Coterets te rug, alwaar zij hulp tegen eene borstziekte gezocht had, toen de verergering van haren toestand haar dwong te Bordeaux stil te houden.

Bij Belfort is een huis ingestort door het springen van buskruid, dat in een blikken trommel bewaard werd. De vrouw van den huize, met haar in de wieg liggend kind, zijn ter naauwernood van onder het puin gered.

TURKYE.

CALAMATE, (OF PELOPONNESUS) 5e. Aug. Tripolitza, de hoofdstad van ons Schiereiland, is ingenomen. De Grieksche armee, welke van het midden der vorige maand in de omstreken bijeen gekomen was, heeft den vijand aangevallen op den dag zelven, waarop de Archistrategos of Opper Veldheer *Demetrius Ypsilanti* en Vorst *Cantacuzeno* daar aankwamen. Eerstgemelde had het opperbevel en de tweede voerde het commando over de artillerie. Na eene groote bres in de stads muur gemaakt te hebben, ontvingen de Spartanen bevel om het eerst binnen te trekken, en zij werden door het overige der armee gevolgd. De Turken verdedigden zich met veel moed; maar in het eind moesten zij onderdoen.

Het grootste deel der armee van Tripolitza heeft zich, na de overwinning, naar Patras begeven, welke stad zich in staat van belegering bevindt. Ieder oogenblik verwacht men, dat zij overmeesterd zal worden.

Ook de vesting van Monembasie heeft zich dezer dagen overgegeven. De Grieken, bij hunne intrede in de stad vernemende, dat de gijzelaars en al die genen hunner landgenooten, die aldaar gebleven waren, door de Turken vermoord waren, hebben de verschrikkelijkste wederwraak tegen laatstgemelden geoefend.

De Admiraliteit van Hijdra heeft aan ons provisioneel gouvernement de officieele tijding gezonden der overwinning ter zee, welke door onze vloot, op de hoogte van het eiland Samos, behaald is. Zie hier eenige bijzonderheden omtrent die belangrijke overwinning, welke den Grieken het gebied over de zee verzekert, en den Turken belet om voortaan eenige groote onderneming te doen.

Den 12den Julij was de Turksche vloot de Dardanellen uitgezeild; zij bestond uit vier oorlogschepen, vijf fregatten, vier korvetten en dertig vaartuigen van onderscheiden grootte. Zij stuurde in het eerst naar het eiland Chios, en van daar naar Scala-Nuova. Aldaar nam zij eene groote menigte troepen uit Klein Azie aan boord, welke zij op het eiland Samos aan land deed zetten. Die Turksche armee van omtrent dertien duizend man werd door de bewoners van het eiland met eenen moed ontvangen, welke de zaak, die zij verdedigen, waardig is. Het gevecht was bloedig en zeer lang twijfelachtig; maar eindelijk werden de Turken, na een aanmerkelijk verlies, tot aan het strand te rug gedreven, alwaar zij zich weder inscheepten.

Het was op dat tijdstip dat de Grieksche vloot in de wateren van Samos verscheen. Zij was in drie divisiën verdeeld, waarvan elke bestond uit dertig vaartuigen; zij hield eene wijl stil nabij eene plaats, welke met kleine eilandjes en rotsen als het ware bezaaid was, en welke zij tusschen haar en de vijandelijke vloot liet. De Turksche admiraal, ongeduldig om, zoo als hij het noemde, de vermetelheid dier rebellen te straffen, naderde hen, en waagde zich onvoorzigtiglijk op die plaats, waar zijne groote schepen geene genoegzaam vrije beweging hadden. In den beginne vocht men slechts deelsgewijs, schip tegen schip; maar de Grieksche admiraal, na eenen langen tijd, zich als buiten den strijd gehouden en de beweging der vijandelijke vloot gadegeslagen te hebben, trok plotseling de beste schepen zijner vloot bijeen, en drong tot in het midden van die der Turken; met vijf branders stak hij de vlam in acht Turksche schepen, veroverde er zes, en boorde er vele anderen in den grond; het overschot der vloot koos de vlugt, en wordt door den vijand vervolgd, die zich des te gemakkelijker van haar meester maken zal, daar de Turksche schepen zich alle verstrooid hebben en in geen verband meer staan; enkelen zijn naar het eiland Cos gevlugt. Het gevecht heeft den 24e. Julij plaats gehad.

(De *Constitutionel*, uit welken dit artikel getrokken is, behelst voorts een protest van den Messenischen Senaat tegen het gedrag van den Engelschen Consul te Patras, den Heer *Philip Green*.)

---

zijn, betaling te doen aan den Heer F. GANSWYK, als daartoe behoorlijk geauthoriseerd.

Paramaribo den 13e. December 1821.

F. W. UCKERMAN qq.
C. F. BODEUTSCH qq.

De ondergeteekende in qualiteit als Testamentaire Executeur van wijlen de Heer F. COLSOUL, presenteerd te koop, het aan dezen Boedel toebehoorende Erf, met de daarop zig bevindende Steene voeten, gelegen aan de *Knoffels Gragt*, bekend onder La. B. No. 148

Paramaribo den 20e. December 1821.

G. NOIZEUX qq.

De ondergeteekende geeft bij deeze kennis aan het geëerd Publiek, dat hij op heden bij behoorlijke Acte heeft gerevoceerd de Procuratie die hij op de Heer J. VAN WALRÉ Jr. tot de waarneming van zijne zaken had gepasseerd; en dat hij voortaan zijn zaken zelfs zal blijven waarnemen; waarna een ieder die met hem iets te vereffenen heeft, zich zal gelieven te reguleeren.

Paramaribo dezen 18e. December 1821.

J. J. SCHUTTE.

C. J. FUCHS heeft ontvangen met het Schip *Strever*, Kapt. AFLIK:

Fraaije Neteldoekse Dames Kleedjes met kettingwerk en gebrocheerd, dito met dito en opnaaizels, dito met kantwerk en opnaaizels, dito geheel kant met opnaaizel, dito met Turksche gebr. randen, Gingham Dames Kleedjes met koorden, dito met open werk, dito met kettingwerk, Randen Gaza Festons, dito Neteldoekse dito, gedrukte Neteldoeken, gebrocheerde en gecouleurde dito, Calicoos, geruite; gestreepte en koord Ginghams, extra fraaije Parapluien en Parasollen &c. &c.

Paramaribo den 9e. December 1821.

In commissie ontvangen, Kalk, Tras, Steenen, Hoepels, Aardappelen, Gezouten; Zout Vleesch, Uijen, Haring, Appelen.

Paramaribo den 19e. December 1821.

Hs. KLINT.

In de Winkel van wijlen de Wed. A. VALERY is te bekomen, de met de laatst gearriveerde Schepen aangebragt: Dames en Meisjes zwarte, grijse, blauwe en witte Hoeden, Jongens grijse dito, Engelsche Mans, Vrouwen en Kinder Schoenen, Schoen - Zwartsel, Mosterd, Schotsch Plad, catoene en zijde Parasollen, Engelsche Potloden, extra vergulde en zwarte zijde Knoopen en verse andere goederen.

J. LYON qq.

Bij wien ook te bekomen is, Zaag, Glaze Ruiten en Spijkers in zoorten.

Weggeloopen uit eene Pont, gedurende dat dezelve ten anker lag in de Rivier *Commewijne* op de hoogte van *Matappica*, een Neger genaamd JAN, mede nemende een Boegseer Pont en een Pagaal met goederen, die denzelven opvangt, wordt verzocht hem den ondergeteekende terug te bezorgen.

SALOMON DE LA PARRA.

Op Vrijdag den 21 deezer, is den ondergeteekende vermist, een zwarte Hond zijnde een Reu, met hangende Oren en lange Staart, hebbende een lid - teken op de neus, die dezelve teregt brengt of aanwijzing doet bij den ondergeteekende zal redelijk beloond worden.

Een ieder wagt zich voor schade.

Paramaribo den 24e. December 1821

H. DOMPIG.

C. N. KINA zal thans teekenen: CORNELIS NICOLAAS ENKHUYZEN.

Paramaribo den 21e. December 1821.

---

* * Ter dezer Drukkerij zijn te bekomen Almanakken voor Jaar 1822.

Gedrukt te PARAMARIBO ter Gouvernements Drukkerij van C. J. FUCHS.